

Lausunto 26.4.2017

AMKEN lausunto hallituksen esitykseen laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Tervetuloa vastaamaan lausuntokyselyyn luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista. Esitys tulee sisältämään kaksi lakiehdotusta:

1. lakiehdotus: Laki alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista
2. lakiehdotus: Laki kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa (luonnos saatavissa 15.3.2017 alkaen). Myös tähän lakiehdotukseen annetaan lausunnot samassa

kyselyssä. Lausuntopyyntöaineistossa on kyselylomake pdf-muotoisena.

Lausunnot pyydetään antamaan 26.4.2017 klo 16.15 mennessä.

Alla olevaan pakolliseen sähköpostiosoitteentään annettuun osoitteeseen vastaaja saa kopion lähettämästään vastauksesta automaattisesti.

Kyselyyn vastaamista ei ole mahdollista välillä keskeyttää, vaan kyselyyn on vastattava kerralla. Kyselyssä myöskään pysty palaamaan taaksepäin aiemmalle sivulle tarkistamaan tai muuttamaan vastausta sen jälkeen kun "Seuraava"-painiketta on painettu. Kysely on suomenkielinen, mutta vastaukset voi antaa myös ruotsiksi.

Vastauksen lähettäminen: Kun vastaus on valmis, paina kyselylomakkeen lopussa olevaa "Lähetä"-painiketta. Tämän jälkeen kyselystä aukeaa "Kiitos-viesti", mikä osoittaa, että vastaus on lähtenyt onnistuneesti.

TAUSTATIEDOT

1) * Vastaja tahon virallinen nimi

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry

2) * Vastaja tahoho

- kunta
- maakunnan liitto
- muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
- julkisomisteinen yhtiö
- ministeriö
- ELY-keskus
- TE-toimisto
- aluehallintovirasto (AVI)
- muu valtion viranomaisen
- järjestö
- joku muu, mikä

3) * Vastaja tahon vastuuhenkilön sähköpostiosoite

Lausunto 26.4.2017

petri.lempinen@amke.fi

4) Vastauksen kirjanneen henkilön sähköpostiosoite (jos eri henkilö kuin edellä)

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset (HE, luku 3)

5) Ovatko esityksen tavoitteet oikein asetettuja?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

6) Mahdollinen sanallinen perustelu

7) Tukevatko keskeiset ehdotukset esityksen tavoitteita?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

8) Mahdollinen sanallinen perustelu

Kasvupalvelut ovat lakiesityksen mukaan keskeinen keino saavuttaa alueiden kehittämisen tavoitteet. Lisäksi uudistuksen tavoitteeksi asetetaan monimuotoisiin markkinoihin perustuva malli, joka luo mahdollisuuksia uudelle yritystoiminnalle. Esitys unohtaa nykyiset toimijat, joiden joukossa ovat mm. ammatillisen koulutuksen järjestäjät.

Osaamiseen kehittämiseen liittyvät ehdotukset näkyvät hajanaisesti lakiluonnoksessa. Tämän vuoksi ammatillisen koulutuksen järjestäjiä ja korkeakouluja ei tunnisteta alueiden kasvun mahdollistajina. Kuitenkin yritysten kilpailukyvyssä osaamisella on suuri merkitys ja ammatillisen koulutuksen rooli osaamisen kehittäjänä on tärkeä.

Maakunnat ovat väestö- ja elinkeinorakenteeltaan hyvin erilaisia, joten edellytykset monipuolisen kasvupalveluyrittäjyyteen vaihtelevat suuresti. Kaikista maakunnista löytyy sen sijaan ammatillisen koulutuksen järjestäjiä ja korkeakouluja, jotka tarjoavat monipuolisia osaamisen kehittämisen palveluja ja osaavat integroida niitä muuhun yrityksiä ja yksilöitä tukevaan toimintaan, esimerkiksi innovaatiotoimintaan ja tuotekehitykseen.

9) Voitaisiinko esityksen tavoitteet saavuttaa muilla keinoin?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

10) Mahdollinen sanallinen perustelu

Lausunto 26.4.2017

11) Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 3

Esityksen vaikutukset (HE,luku 4)

12) Ovatko esityksen vaikutukset tunnistettu riittävällä tasolla?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

13) Mahdollinen sanallinen perustelu

Esitys korostaa tarpeettomasti jakoa julkisesti rahoitetun koulutusjärjestelmän ja kasvupalveluihin kuuluvien osaamisen kehittämisen toimien välillä. Tämä haittaa erityisesti maahanmuuttajien koulutuksen tehostamista.

14) Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 4

Asian valmistelu (HE,luku 5)

15) Vapaamuotoiset huomiot

KOMMENTIT LAKILUONNOKSEEN

[Luku 1 Yleiset säännökset \(1-5 §\)](#)

16) Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 1

17) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 1

[Luku 2 Alueiden kehittäminen \(6-12 §\)](#)

18) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen vastuista (7 §)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

19) Mahdollinen sanallinen perustelu

20) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen järjestelmästä, rakennerahastojen hallinnoinnista ja aluekehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä (8,9,10,11 ja 32 §)?

- kyllä

Lausunto 26.4.2017

- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

21) Mahdollinen sanallinen perustelu**22) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 2****23) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 2****Luku 3 Kasvupalvelut ja niiden järjestäminen (13-20 §)****24) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi maakunnan vastuusta ja järjestämistehtävistä?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

25) Mahdollinen sanallinen perustelu

Maakunnan tehtäväksi esitetään kasvupalvelujen yhteensovittaminen muiden julkisten palveluiden kanssa. Osaamisen kehittämisen osalta merkittävimmän palvelukokonaisuuden muodostavat ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja korkeakoulut. Näiden osalta OKM:n ohjaus on valtakunnallista ja kasvupalvelut käytännössä täydentävät julkista koulutustarjontaa.

26) Tulisiko lailla säätää, mitkä palvelut maakunnan tulee minimissään järjestää?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

27) Mahdollinen sanallinen perustelu

Kansalaisten tasavertaisuus edellyttää, että maan eri osissa on yhtenäinen minimitaso palveluille. On todennäköistä, että kasvupalvelut käytännössä toteutuvat 18 maakunnassa toisistaan poikkeavin tavoin, mikä voi näyttäytyä sekavana esimerkiksi valtakunnallisesti tai useamman maakunnan alueella toimiville palveluntuottajille ja palveluiden yritysasiakkaille.

28) Onko lakiluonnoksessa tuotu tarpeeksiselkeästi esiin mahdollisten valtakunnallisten palvelukeskustehtävien (toimitila- ja kiinteistö, talous- ja henkilöstö sekä ICT-tehtävät) suhde maakuntien kasvupalvelutehtäviin?

Lausunto 26.4.2017

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

29) Mahdollinen sanallinen perustelu

30) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 3

31) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 3

Luku 4 Kasvupalvelujen tuottaminen (21-24 §)

32) Onko monituottajamalliin pohjautuva ratkaisu tarkoituksenmukainen, jotta kasvupalvelu-uudistuksen tavoitteet saavutetaan?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

33) Mahdollinen sanallinen perustelu

Monituottajamalli on perusteltu, mutta sen on tunnistettava osaamisen kehittäminen rekrytointi- ja urapalveluja laajempaan kokonaisuuteen. Merkittävimpiä toimijoita osaamisen kehittämisessä ovat ammatilliseen koulutuksen järjestäjät ja korkeakoulut, jotka palvelevat työikäistä väestöä laajemmin kuin nykyinen työvoimakoulutus. Vuoden 2010 jälkeen useassa maakunnassa työttömien omaehtoinen koulutus on volyymiltaan ohittanut työvoimakoulutuksen hankinnat.

Vuonna 2015 TEM hankki koulutuspalveluita 120 oppilaitokselta yhteensä 160 miljoonan euron arvosta. 18 suurimman palveluntuottajan joukossa oli 14 oppilaitosta / koulutuksen järjestäjää. Esityksestä puuttuvat palvelujen tuottamisen nykytilan analyysi sekä kasvupalveluiden ja julkisesti rahoitetun koulutusjärjestelmän integraation edut.

OKM:n järjestämisluvan saaneella organisaatiolla on oltava mahdollisuus toimia kasvupalveluiden tuottajina samoilla edellytyksillä kuin nykyisin työvoimakouluttajina. Yhteiskunnan kokonaisedun mukaista on hyödyntää parasta mahdollista osaamista palvelujen tuotannossa silloinkin, kun osaaminen on julkisesti omistetuissa organisaatioissa. Kilpailuilla markkinoilla paras tarjoaja voittaa.

Yksilön näkökulmasta kouluttautuminen ja kuntoutumisen työllistymisen edellytysten parantamiseksi muodostavat yhden kokonaisuuden, jota ei hallinnollisesti pidä jakaa eri silloihin.

Maahanmuuttajien koulutuksen osalta ongelmana on, että kotouttaminen, kielen oppiminen ja lopulta ammattitaidon hankkiminen eivät muodosta kokonaisuutta, vaan heidän koulutuspolkunsa ovat pirstaleisia. Eriyttäminen sijaan kotouttamiskoulutusta on kytkettävä nykyistä tiiviimmäksi osaksi aikuisten perusopetusta ja yhä työvaltaisempaa ammatillista koulutusta ja OKM:n hallinnon alaa.

Lausunto 26.4.2017

34) Säädetäänkö laissa tarpeeksi selkeästi kasvupalvelun tuottajien velvoitteista (huomioiden myös 35 § Hallintomenettely ja julkisuus)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

35) Mahdollinen sanallinen perustelu

Kaikille palvelutuottajille on asetettava samanlaiset velvoitteet, jotta ne ovat kilpailullisesti samassa asemassa.

36) Mahdollistaako laki riittävällä tavalla asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

37) Mahdollinen sanallinen perustelu

Tutkintoon johtava työvoimakoulutus siirtyy vuoden 2018 alusta OKM:n hallinonalalle ja tutkintoon johtamaton työvoimakoulutus muuttuu vuoden 2019 kasvupalveluksi. Valinnanvapaus ei työttömän työnhakijan osalta saa riippua koulutuksen tavoitteesta (tutkinto / muu). Valinnanvapaus toimii myös työttömien omaehtoisessa koulutuksessa TE-viranomaisen tarveharkinnan puitteissa. Peruskoulun jälkeisen julkisesti rahoitetun koulutusjärjestelmän peruspilareita on valinnanvapaus, jossa yksilöt voivat hakeutua haluamaansa oppilaitokseen tai korkeakouluun.

Kasvupalveluihin siirtyvät nykyiset te-hallinnon palvelut asiakkaineen. Henkilöasiakkaiden joukossa on suuri joukko syrjäytymisen kierteessä tai vaarassa olevia pitkäaikaistyöttömiä, joiden kyky itsenäisesti käyttää valinnanvapautta palveluiden saavuttamiseksi on kyseenalainen.

AMKE kiinnittää huomiota vaikeimmin työllistyvien osalta palvelujen riittävyteen ja laatuun. Ammatillisen koulutuksen järjestäjät kantavat merkittävää vastuuta syrjäytymisen ehkäisystä sekä aikuisten että nuorten osalta.

38) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 4

39) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 4

[Luku 5 Palvelujen monimuotoisuus ja yhteiset järjestelmät \(25-28 §\)](#)

40) Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 5

41) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 5

Lausunto 26.4.2017

Luku 6 Erinäiset säännökset (26-37 §)

42) Tukevatko alueiden kehittämisen keskustelut valtakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden yhteensovittamista ja alueiden ja valtion yhteistyötä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

43) Mahdollinen sanallinen perustelu

44) Ohjaavatko kasvupalvelujen valtakunnalliset tavoitteet riittävästi kasvupalveluiden tuottamista maakunnissa?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

45) Mahdollinen sanallinen perustelu

46) Onko kasvupalvelutoimijoiden ohjaus- ja valvontaroolit tarpeeksiselkeästi kuvattu, kun otetaan huomioon 20 §:n omavalvonta?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

47) Mahdollinen sanallinen perustelu

48) Ovatko keskitetyshoidettavat tehtävät tunnistettu kattavasti?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

49) Mahdollinen sanallinen perustelu

50) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 6

51) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 6

Lausunto 26.4.2017

Luku 7 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (38-44 §)

52) Uskotteko, että alueellanne esiintyy kasvupalveluiden osalta markkinapuutetta vuonna 2019?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

53) Mahdollinen sanallinen perustelu

54) Onko markkinapuutteen toteaminen kuvattu riittäväällä tavalla lakiesityksessä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

55) Mahdollinen sanallinen perustelu

56) Onko uudistuksessa otettu riittävästi huomioon henkilöstön asema?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

57) Mahdollinen sanallinen perustelu

58) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 7

59) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 7

**Kommentit lakiehdotukseen 2: Laki kasvupalvelujen järjestämisestä
Uudenmaan maakunnassa (luonnos saatavissa 15.3.2017 alkaen)**

60) Vapaamuotoiset huomiot 2.lakiehdotukseen

Lausunto 26.4.2017

61) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset 2.1 lakiehdotukseen

Vapaa sana

62) Mitä muuta haluatte sanoa esitysluonnoksesta?